

Bokia

HÄSSLEHOLMS BOKHANDEL

Första Avenyen 12 · Box 163 · 281 22 Hässleholm
Telefon 0451-801 50

**DET ENKLA SÄTTET
ATT FÅ FRAM EN TRYCKSAK
SNABBT OCH BILLIGT**

RING 0451-142 00

Tala med tekniken
på Norra Skåne Offset
Norra Skåne Offset har de tekniska
och personella resurser som behövs
för att klara alla typer av trycksaker
i svartvitt eller färg. I stora upplagor
eller i små. På 1 sida eller 96.
Vi kan i de klara distributionen, om du vill!

Norra Skåne trycker med en anpassningsbar

Norra Skåne Offset, Box 115, 281 22 Hässleholm. Telefon 0451 142 00. Telefax 0451 115 71

NR 1 APRIL 1991
ÄRGÅNG 49

Snapphanen

TIDSKRIFT FÖR SKÅNSKA TRÄNGREEMENTET OCH DESS KAMRATFÖRENING

Snapphanen

TIDSKRIFT FÖR SKÅNSKA TRÅNGREMENTET
OCH DESS KAMRATFÖRENING

Adress
T4 Kamratförening,
281 24 HÄSLEHOLM
Telefon 0451-870 00

Redaktör,
ansvarig utgivare
och annonschef: **Överstelöjtnant Arne Peterson**

Kassör: **Löjtnant Allan Nordström**

Annonspris: 1/1 sida 600 --, 1/2 sida 400 --,
1/3 sida 300 --, 1/4 sida 200 --, 1/8 sida
100 -- Medlemsavgiften i Kamratförening
är 50 --, ständigt medlemskap 500 --,
som kan insättas på föreningens postgiro-
konto 765 71-9

**Byt aldrig
bil
utan att
kolla
hos oss!**

Bilcentrum
VAG Audi VW IR SCANIA
Kristianstad · Hässleholm · Höör

MILITÄRER — HÄSLEHOLMARE

GÖR ETT BESÖK PÅ

Montenegros Pizza

vid BP-macken

VANKIVAVÄGEN 38
(invid "gamla T4")

Njut av en välsmakande pizza eller köttträtter
i lokalen eller ta med hem.

Vin- och ölriktigheter

ÖPPET

MÅNDAG-FREDAG 16.00-23.00
LÖRDAG-SÖNDAG 15.00-23.00

Biljardhallen öppen samma tider

Välkomna!

Telefon 0451-853 90

Paulssons Cykelaffär

Finjagatan 8

REKOMMENDERAS

Utför alla slag av reparationer på cyklar,
moped och gräsklippare

CYKELFÖRSÄLJNING

Telefon 0451-114 71

Omslagsbilden:
Stridsvagn tankas
under fältmässiga
förhållanden.

Regementschefen har ordet

I skrivande stund verkar de allierades markoffensiv mot den irakiska armén kulminera. När fred och säkerhet väl uppnåtts i området kommer många erfarenheter att dras beträffande såväl säkerhetspolitisk, taktisk som militärteknisk utveckling.

Här i Sverige pågår, trots försvarskommitténs haveri i november, ett intensivt arbete med att ta fram ett framtida svenskt försvar. Inför försvarsbeslutet nästa år tas också en del kortsiktiga beslut på vägen.

Den politiska styrningen av arbetet syns utgå från bedömningar från 1989 - året då världen eller i varje fall Europa såg ut att bli bättre och krigsrisken verkade avlägsen. När gulfkriget startade på allvar i januari var några av våra försvarspolitiker snabba med långtgående slutsatser beträffande det svenska försvarets framtid. Man framhöll olika element i den tekniska hotbilden: Smarta bomber, mörkerstridsutrustning, telehotet mm. Slutsatsen blev att den här teknologin måste vi anpassa oss till. Den är dyr - javisst, men det får gå ut över antalet förband.

Förbanden blir inte många. När ÖB utrett försvarsalternativ i låga (läs oförändrade) nivåer har utrymnet medgett nio - tio brigader med god kvalitet. Vid sidan av dessa skulle rymmas ytterligare lika många utbildade, men ej utrustade, brigader ("skuggbrigader"). Dessa skulle tillföras materiel i ett hårdnande politiskt läge. Då denna materielltillförsel bedöms ta omkring fem år, kanske mer, måste beslutsfattarna förses med en väldigt kompetent kristallkula. En armé enligt denna modell benämns "kärnmodellen".

Visst kommer det att finnas viktiga slutsatser att dra av den tekniska hotbilden, likaväl som taktisk och operativ hotbild kommer att påverkas av kriget vid Gulfen. Om det emellertid finns en erfarenhet som redan nu är presentabel är det väl denna: Det globala säkerhetsläget kan förändras mycket snabbt. Super- och stormakternas militära förmåga kan på bråkdelar av de fem åren (se "kärnmodellen") exponeras och kraftsamlas i ett säkerhetspolitiskt instabilt område varhelst ett sådant uppstår. Slutsatsen beträffande "kärnmodellen" och dess reaktionstider kan väl bara bli att den som säkerhetspolitiskt instrument blir rent nonsens. Kostnadseffekten av skuggbrigaderna blir helt och hållet negativ. De är ju långt ifrån gratis, men kan aldrig ge någon effekt.

Nog kan väl svenska folket begära att deras framtida försvar togs fram enligt ordningen (A):

- Säkerhetspolitiska scenarios
- Målsättning för totalförsvaret
- Hotbilder (operativa, taktiska, tekniska)
- Försvarsalternativ som svarar mot hotbilder med prislappar
- Politiskt val av prislapp

Nu pågående arbete syns snarare genomföras enligt modellen (B):

- Hur mycket vill vi betala för försvaret?
(Inte mer än i dag - världen har nog blivit fredligare)
- Vad kan vi få för dom pengarna?
- Vad förmår det försvaret?

Det sista steget har suttit långt inne. ÖB verkar emellertid tvingat fram ett ställningstagande om ny målsättning. Det finns därför nu en viss förutsättning för att gå vidare enligt modell A och då visa vad ett försvar på låg nivå kan och **inte kan**.

Den senare listan riskerar att bli lång och kan tvinga till prioriteringar mellan olika delar av svenskt territorium.

Hur blir det då med underhållsfunktionen?

Som framgår ovan är osäkerheterna genuina överhuvud taget. Underhållsfunktionen har därvidlag förstås inte någon särställning.

En del finns dock att ta fasta på:

- FU 88 föranledde en omfattande analys och innebar också en välbehövlig kunskapsuppräskning på underhållsområdet. Bl a ledde den till en samstämmig syn hos våra militärbefälhavare om behovet av brigader med god egenförmåga i underhållstjänst.
- Brigadernas målsättningar analyserades utifrån krav på underhållstjänsten. Dimensionering av underhållsförbanden har därmed kunnat fastställas.
- Fördelningsunderhållsbataljoner tillförs för att öka fördelningschefens handlingsfrihet.
- En utveckling sker mot en ökad samordning av underhållstjänsten i milonivå. I sin mest utvecklade form benämns denna organisation milounderhållsregementet.
- För trängtrupperna och övriga specialförband finns tankar på en ökad samordning med infanteri- och pansarförband i grundorganisationen. Detta får dock ej ske på bekostnad av befällets professionalism och utvecklingen av specialtruppernas kompetens.

Därmed är vi framme vid läget och framtiden här vid T 4. Vi är ju nu i full gång med att planera för samgåendet med myndigheten P 2 vilket sker den 1 juli detta år. Vi kan med tillfredsställelse konstatera att den organisation vi nu skapar väl motsvarar målbilden ovan – vi går samman med ett pansarförband **och** vi bibehåller genom en fortsatt sammanhållen organisation förutsättningarna för professionalism och utveckling. Vi kan också med stor tillfredsställelse konstatera att organisationsarbetet tillsammans med P 2 sker i gott samarbetsklimat.

Så trots att vi inte uppnått allt vi gemensamt strävat efter de senaste åren känns läget ganska gott. Vi har under en kärv tid kunnat bevara vårt T 4 intakt vad gäller proffsighet, att svara mot krigsorganisationens krav, kamratskap och arbetsglädje. Vi har snabbt och i positiv anda arbetat fram en ny grundorganisation som vi tror på. Försvarets framtid är ovisst – därmed också vår, men jag tror vi har bra förutsättningar att möta den!

Bengt Yman

T 4 museum

(Verumsgården vid gamla T 4)

hålles öppet för allmänheten
onsdagar mellan klockan 1400–1700
under tiden 1991-07-03 – 08-07

VÄLKOMNA!

GARNISONENS DAG

(planlagd till 1991-05-04)

är av ekonomiska skäl

INSTÄLLD

KAMRATFÖRENINGENS VÅRTRÄFF

äger rum torsdagen 20. juni 1991.

PROGRAM

Kl 10.30 Kamratföreningens årsmöte enligt stadgarna.
Plats: Skolhus Träng.

Kl 11.30 Kamratmiddag.
Plats: Militärrestaurangen.

Kl 14.00 Ceremoni på Idrottsplan med anledning av att T 4 1991-07-01 ingår i myndigheten P 2.

Anmälan till Kamratmiddagen görs före 1991-06-01 genom att 100:-/person insätts på Kamratföreningens postgiro konto 7 65 71 – 9.

Märk talongen "Kamratmiddag".

Välkomna!

*Fira jubileum i samband med
Kamratföreningens träffar vår och höst*

KAMRATFÖRENINGENS

HÖSTTRÄFF

Fredagen 20. september 1991

(OBS! Dagen)

PROGRAM

Kl 10.00 Samling i mäss Trängaren (kaffe)
Höstmöte enligt stadgarna.

Kl 11.00 Avfärd med buss till Gamla T 4.
Besök vid Gamla T 4 och muséet samt tidningen Norra Skånes
nya tidningshus.

Kamratmiddag i Militärrestaurangen.

För att få underlag till Höstträffen ber styrelsen Dig, som önskar delta att insända
talongen nedan till kassören,
Allan Nordström, Vikingaleden 3, 281 42 Hässleholm **senast 31. augusti 1991.**

Kostnad för middagen 100:-

Välkomna!

Reservera dagen redan nu!

JA – jag deltar i Kamratföreningens Höstträff 1991-09-20

Namn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____

Telefon: _____

(Texta gärna)

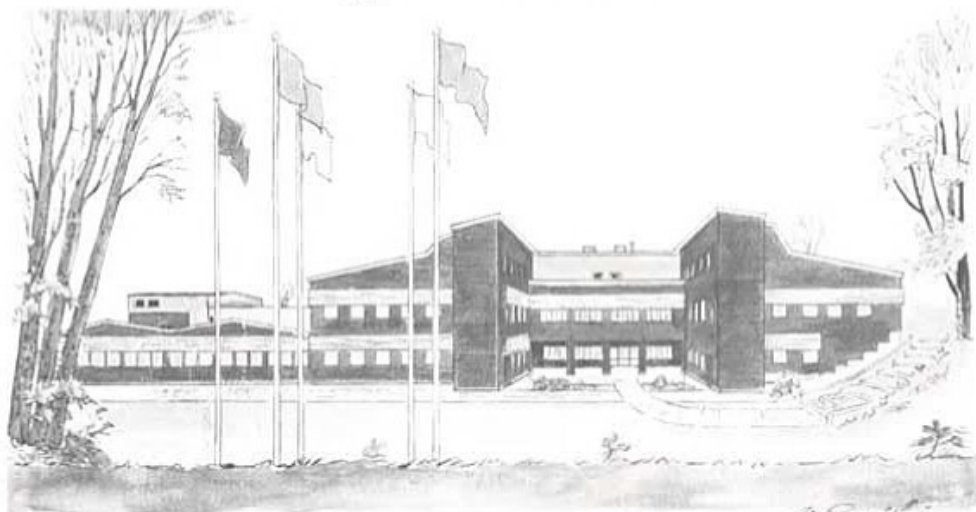
(Vill Du inte klippa i tidningen, skicka en "lapp").

Bidrag till tidningsfonden

1990-07-01 – 12-31. Redovisning i den ordning medlen influtit

Malte Skoog	Hässleholm	Bertil Nivard	Hässleholm
Per-Evald Gertell	Hässleholm	Marianne Nellbring	Helsingborg
Henry Christensson	Helsingborg	Bertil Jönsson	Orkeljunga
Eric Nilsson	Kågerup	Sven Nissmo	Axvall
Gunnar Johansson	Hässleholm	Göte Liljegravn	Växjö
Evert Lexander	Bjärnum	Lennart Jonsson	Ystad
Sven Alm	Stockholm	Anders Klinteberg	Stockholm
Sven Rosqvist	Malmö	Stefan Bengtsson	Hässleholm
Stig Hansson	Malmö	Per Creutz	Tyringe
Assar Kristensson	Lund	Lars-Eric Larsson	Malmö
Knut Thuresson	Hässleholm	Björn Åstedt	Kumla
Berndt Elander	Stockholm	Bengt Hillman	Helsingborg
Ragnar Stenbäck	Växjö	Erik Wilhelmsson	Täfteå
Erland Åkesson	Ystad	Hans Åkesson	Karlstad
Karl-Joel Rundberg	Hässleholm	Ove Söderqvist	Kristianstad
Stefan Lundgren	Kristianstad	Ulf Järnhall	Malmö
Folke Hartman	Hässleholm	Runo Andersson	Hässleholm
Einar Isendahl	Hässleholm	Lars G Bouveng	Lidingö
Lennart Hörman	Helsingborg	Lennart Svensson	Solna
Hans Kjellgren	Stockholm	Bengt Rättzén	Kristianstad
Birger Brunby	Nyhamnsläge	Mikael Lindén	Hässleholm
Manfred Hedin	Vellinge	Per Olsson	Eksjö
Holger Axell	Mölle	Stefan Idefelt	Kalmar
Eric Tenfält	Halmstad	Sigurd Lindstedt	Fjälkinge
Tore Holmerup	Malmö	Tore Månsson	Boden
John Erngård	Växjö	Bertil Anderberg	Kristianstad
Olle Larsson	Malmö	Torsten Nilsson	Oxie
Börje Ellerström	Lund	Torsten Lundius	Lund
Ove Andersson	Hässleholm	Rolf Bergström	Danderyd
Allan Andersson	Landskrona	Lennart Rawenius	Hässleholm
Elisabet Gustavsson	Helsingborg	Yngve Wahlman	Hässleholm
Marianne Sundhblad	Hässleholm	Arne Månsson	Svedala
Thorsten Gustavsson	Ljungby	Erik Larsson	Anderslöv
Jan Magnusson	Åhus	Tage Rangrost	Hässleholm
Arvid Pettersson	Linköping	Gunnar Palm	Svalöv
Gustav Lindvall	Kristianstad	K-G Sjöholm	Hässleholm
Irwe Herlin	Malmö	C-A Lindencrona	Angelholm
Erland Ek	Hässleholm	Alvar Medin	Malmö
Sven Bengtsson	Almhult	Per Ström	Hässleholm
Ingmar Åsberg	Södertälje	William Henriesson	Lund
Frank Mintén	Bandhagen	Per-Ingge Dalkvist	Hässleholm
Nils Posse	Lidingö	Tyke Svennemark	Stockholm
Sonny och Eva Johansson	Halmstad	Stig Höörgren	Malmö
Karl-Erik Persson	Hässleholm	Bengt Yman	Åhus
Allan Ericsson	Hässleholm	Gunnar Segerholm	Hässleholm
Kjell Persson	Linköping	Nils-Arne Hårdensvärd	Hässleholm
Nils Bengtsson	Malmö	Tomas Kristensson	Hässleholm
Torsten Wilhelmsson	Bjärred	Johan Friberg	Hässleholm
Ingvar Andersson	Hässleholm	Monica Smith	Hässleholm
Jan Palmstierna	Stockholm	Matts Martinsson	Hässleholm
Torsten Pettersson	Hässleholm	Lars-Åke Nilsason	Hässleholm
Sture Nilsson	Karlstad	Knut Johansson	Hässleholm
Harald Arvidsson	Linköping	Olavi Olson	Hässleholm
Thor Lindhé	Ängelholm	Bo-Göran Persson	Hässleholm
Harry Ahlfors	Malmö	Hilding Reslov	Malmö
Lars Fahlman	Helsingborg		
Eric Wall	Huskvarna		
Ove Matton	Stockholm	Summa kronor	4 400:-
Ove Skog	Hallstahammar		
Ossian Andersson	Sösådal	Styrelsen tack för bidragen	
Ivar Petri	Båstad	Allan Nordström	
Hans Hansson	Malmö	Kassör	

Tidningen Norra Skåne

har efter 74 år vid Stortorget i Hässleholm 1991-03-02 flyttat från sina lokaler vid Vattugatan till det nya tidningshuset på tomten Värpatorparen vid Vankivavägen (omedel-

bart norr om Verumsgården, inom gamla T 4 område).

Redaktören för Snapphanen ber att få gratulera till de nya lokalerna. Jag är övertygad om lika gott arbe-

te, fin service och vänligt bemötande i fortsättningen som under de tolv år jag hittills varit redaktör för Snapphanen.

Arne Petersson

Husets historia

HÄSSLEHOLM. Efter 92 år flyttar Norra Skåne hem till Värpatorparen.

Det var 1899 som Per Axel Persson, alias Värpatorparen la grunden till det som skulle bli tidningen Norra Skåne. Kvarteret där dagens nya

tidningshus är beläget har fått namnet Värpatorparen.

Under tidningens första stapplande år kryssar man runt mellan olika gator och lokaler i nybyggarsamhället Hässleholm.

Efter som orten saknar köpings-

och stadsrätt tvingas man de första två åren trycka tidningen i Kristianstad.

1903 flyttar Värpatorparen och tidningen in vid Stortorget i den så kallades Murmanska fastigheten.

Fem år senare är det dags för nästa flyttning, tvärs över Stortorget till Frykholmogatan 37.

1916 inköps änkefru Maria Lindbergs fastighet vid Stortorget där tidningen är placerad fram till 1991. Ett nytt tidningshus uppförs i två etapper 1917 och 1927.

16 år efter tidningshusets uppförande avlider Per Axel Persson och på initiativ av Harald Skoglösa bildas en andelsförening som ska driva företaget vidare.

1948 bygger man både om och till det "gamla" tidningshuset som man idag den andre mars 1991 lämnar för att flytta ut till det nybyggda tidningshuset på tomten Värpatorparen vid Vankivavägen.

Johan Hasslow

REKOMMENDERAS

TELEFON 0451-100 63, 106 30

Program

jubileumsdagen 1991-05-04

- KI 1000 – 1130 Ceremoni vid Gamla T2. Förevisning av de gamla kasernerna.
KI 1200 – 1600 Ceremonier vid Heden. (heden mellan P 4 och T 2). Förevisningar (hästanspända förband, arméns uppvisningsgrupper mm).

Med anledning av jubiléet har en jubileumsbok utgetts. Pris 300,-/styck. Den som är intresserad att köpa boken bör kontakta majoren Kent Johansson vid T 2 (telefon 0500-650 00).

**STADS
HOTELLET** Stortorget

Hässleholm 0451-89000

Brasserie: Mötesplatsen före/efter bion, promenaden etc.
Restaurang Hessle Wapen: För måltider och arrangemang i sober miljö.
Disco: Entré från Första Avenyen.

Välkommen till Hässleholms nöjeshotell: Dans * Disco * Underhållning

PERSONALIA

(Assistent Monica Smith)

Avsked och entlediganden

Kaptenen J Thornberg entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1990-11-21. Egen begäran.

Fänriken P Hall entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1990-11-26. Intråde i T 4 reserv.

Kaptenen E G Löfgren entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1990-12-01. Sjukpension.

Överstelöjtnanten B Lewén entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1991-01-01. Intråde i T 4 reserv.

Kaptenen G Nilsson entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1990-11-12. Egen begäran.

RS/Majoren B Å Viebke avgång RS/Major fr o m 1990-10-01. Intråde i Trång reserv.

PA/Överstelöjtnanten A Peterson, RO/Sergeanten G Winberg, RO/Kaptenen T Bohman, PA/Majoren L Bouveng, RO/Kaptenen B Svensson, PA/Kaptenen E Leifbert, RO/Kaptenen E Åkesson, PA/Kaptenen E Boo, RO/Kaptenen N Månsson, PA/Kaptenen Å Svens-

son, PA/Löjtnanterna G Andersson, H Andersson och N Johansson entledigade ur T 4 reserv fr o m 1991-01-01.

Majoren N A Hårdensvärd entledigad yrkesofficer fr o m 1991-02-01. Egen begäran.

RO/Kaptenen M O G Hagman entledigad ur T 4 reserv fr o m 1991-02-01.

Placering

Kaptenen B H Östlund förordnad yoff nivå III T 4 fr o m 1990-10-15.

RO/Löjtnanten R J Sappelt transport till AF 2 reserv fr o m 1990-05-01.

Mj S O Olesen förlängt förordnande yoff Ir ÖB tv dock längst to m 1991-07-31.

RO/Löjtnanten M Daniolovic transport till I 4/Fo 41 reserv fr o m 1991-02-01.

Majoren H I Lindulf kommanderad till I 12/Fo 17 1991-01-01 - 1992-12-31.

Utnämningar

Majoren E C Röing utnämnd major Trång fr o m 1990-10-01.

RO/Löjtnanterna P G W Nisser och O C F Serger utnämnda kaptener T 4 reserv fr o m 1990-10-01.

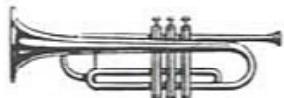
RO/Löjtnanterna B Petersson, U Grevillius och J Granberg utnämnda kaptener T 4 reserv fr o m 1990-10-06.

RO/Fänrikarna P Hall och M Bohlin utnämnda löjtnanter T 4 reserv fr o m 1990-12-01 resp 1990-12-03.

Löjtnanten U Navä utnämnd löjtnant T 4 fr o m 1991-02-01.

Musikinstrument är det noga med. Gå därför till oss. Vi hjälper dig att få det instrument som passar just dig.

Vår serviceavdelning hjälper dig när något är fel.

Vi reparerar musikinstrument men även VIDEO och STEREO.

Vi har stor sortering på noter. Även körnoter.

Välkommen till

Din bästa affär i Hässleholm!

ABO MUSIK

Frykholmsgatan 19 • Tel. 0451-84170

Har Du något

som Du bedömer kan vara av värde för regementsmuscet, hör av Dig till

Werner Nilsson
telefon 0451-134 38

Utmärkelser

Utmärkelsen NOR (Nit och redlighet i rikets tjänst) har tilldelats majorerna Göte Malmqvist och Björn Sjöstrand samt löjtnanten Ragnar Larsson.

Från vänster Göte Malmqvist, Björn Sjöstrand och Ragnar Larsson. (Foto: Åke Ljungberg) (N. Skåne 1990-12-17).

BLI MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING

T 4-veteraner avtackade

I samband med julkaffet i december 1990 avtackades löjtnanterna Bertil Hansson, Karl-Erik Persson och Allan Ericsson som under året avgått med ålderspension. De tilldelades regementets guldplakett.

Från höger Bertil Hansson, Karl-Erik Persson och Allan Ericsson.
(Foto: Åke Ljungberg) (N. Skåne 1990-12-17).

Carl Andersson's

HERR o. DAMMODEHUS AB
Järnvägsgatan 9 Hässleholm

© Herravd. 0451-843 00

© Damavd. 0451-843 01

Den framtida underhållsorganisationen

(Överstelöjtnant Nils-Olof Johansson)

Kriget i Mellersta Östern aktualiserar en hel del frågor som kan kopplas till hur den framtida underhållsorganisationen bör utformas. De senaste veckorna visar ju faktiskt hur en stormakt (västalliansen i detta fallet) genomför en förbekämning av ett land med ett underlägset luftförsvar, dvs kanske i den situation vi befinner oss vid ett angrepp. Målvälet stämmer således väl överens med vad vi har att räkna med i vår försvarsplanering. Inte minst gäller detta olika insatser för att strypa tillförsel av förnödenheter och därmed minska uthålligheten vid markstridskrafterna. Så här långt går verkligheten tvärt emot de tankar och idéer som finns på att minska den förbandsbundna underhållsorganisationen och därmed uthålligheten vid bataljoner och brigader. Sneglar man på den civila utvecklingen minskar visserligen lagerhållningen längst ut hos förbrukarna.

Lagring sker istället i stora centraliserade och datoriserade lager för att hålla lagerkostnaderna nere. Detta är en möjlig utveckling i ett fredssambände där man kan lita på att tex elkraft fungerar och där det kontinuerligt går att genomföra transporter. Ett distributionsnät som är uppbyggt för krigsförhållanden måste ta stor hänsyn till hotbilden där tex avskärning under kortare eller längre tid inte får äventyra möjligheten att lösa stridsuppgiften.

Arméns underhållssystem måste emellertid byggas upp med förbandens behov och hotbilden som grund och så att varje förbandsnivå kan ges så stor handlingsfrihet som möjligt. Det innebär att brigader bör ges en sådan inneboende uthållighet att man klarar en avskärning under ett antal dygn utan att stridsvärdet allvarligt äventyras.

Nuvarande målsättningar som ÖB, CA och MB senast år 1989 lade fast innebär att en brigad skall kunna genomföra medelstor strid under tre dygn utan tillförsel samt omhänderta och avtransportera skadad personal och materiel utan förstärkning vid ett skadefall motsvarande medelstor strid.

Fördelningen inom brigaden innebär att kompani – bataljon har re-

surser för att föra medelstor strid under två dygn och brigadnivån (brigadunderhållsbataljon) medför ett dygnsbehov.

Härutöver medförs regelmässigt vid fördelningsunderhållsbataljon ytterligare ett dygnsbehov för fördelningsförband.

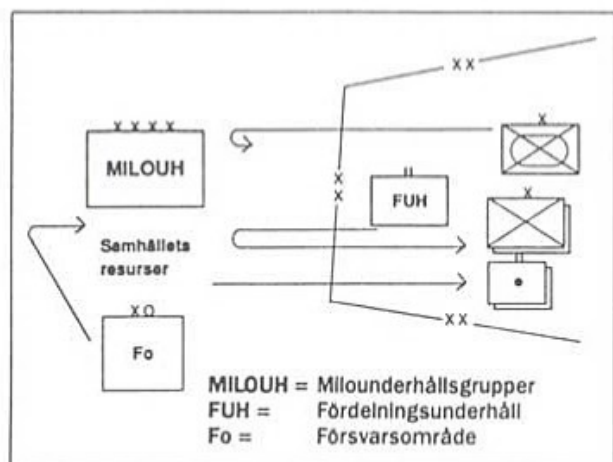
Ovanstående underhållssäkerhet är grunden när en ny underhållsorganisation skall byggas.

Framåtriktad underhållstjänst

"Det är serverat."

Preliminär organisation

Principbild ny underhållsorganisation

Arbetet med den nya underhållsorganisationen fortskrider. Vid T 2 har genomförts försök med brigadunderhållsbataljon 2000 under 1989/90. Den kraftigt reducerade organisationen, 503 man jämfört med IB 77 närmare 700, fick inte särskilt mycket beröm. Bland annat är brigadförbandsplatsfunktionen helt borta. Dessutom har en del släp (modell större) tillförts för att underhållsäkerheten trots personalsvag organisation skall kunna vidmakthållas. T 2 föreslog att ett brigadunderhållskompani (av två) borde utgå och att övertalig personal förstärker övriga funktioner.

1991/92 är det T 4 tur att genomföra stutförsök med IB 2000 brigadunderhållsbataljon med T 2 förslag som grund. Det innebär bland annat att vi under sommaren/hösten 1991 måste genomföra en hel del befälsutbildning så att alla blir väl förtrogna med försöksorganisationen. Den bakre underhållsorganisationen kommer att byggas upp enligt principbild. Strävan är framtransport så långt fram som möjligt men hämtning förekommer. Ett annat mål är att förenkla organisationen och minska antalet samverkanspartners i olika nivåer. Milounderhållsgrupper införs. Dessa

samordnar i olika geografiska områden de totala underhållsresurserna, såväl fasta, t ex miloförråd, som rörligare, ammunitionsförrådsplutoner, reparationsförband mm.

Försvarsområdesbefälhavaren får ett entydigt ansvar för samordningen av de militära och civila sjukvårdsresurserna, vilket innebär att fältsjukhuskompanierna underställs respektive försvarsområdesbefälhavare.

Bilen och bilismens utveckling vid T 4

(Kapten Sven Sjöström)

Bilen och andra motordrivna fordon har i dag blivit oundgängliga i det moderna försvaret liksom i samhället i övrigt. Inledningsvis kan det kanske vara lämpligt med en historik över motorismens utveckling.

Redan så långt tillbaka som på 1600-talet började man fundera över möjligheten att konstruera en maskin som kunde drivas med eld och användas för nyttigt arbete. Det var emellertid först med James Watts uppfinning av ångmaskinen år 1769 som problemet med värmemotorn fick sin första praktiska lösning. Ångmaskinen kom att bli förebilden till alla kolmaskiner fram till våra dagar. Den användes utslutande för stationär drift, men en fransk ingenjör och artilleriofficer, N J Cugnot, konstruerade i slutet av 1700-talet en självgående ångvagn. Den kunde framföras på väg med en hastighet av cirka fem kilometer per timme, varför den knappast fick någon större praktisk användning, men kanske kan den ses som ett första stapplande steg på bilens utveckling.

Det dröjde emellertid till år 1860 innan en användbar förbränningsmotor hade konstruerats av belgaren Lenoir, som också byggde den första motordrivna vagnen år 1863 driven med lysgas. Snart började man istället använda petroleum som bränsle och under åren 1867-1875

hade de båda tyskarna N A Otto E Langen konstruerat en fyrtakts för-gasarmotor den så kallade Ottomotor som i princip används än i dag. Det var också först nu, i slutet av 1880-talet, som den första användbara bilen byggdes av tysken Gott-

lieb Daimler. Han konstruerade också en motorecykel år 1886.

Det kan också nämnas att dieselmotorn, som ju är allmänt använd framförallt på tyngre fordon, konstruerades redan år 1893 av den tyske ingenjören Rudolf Diesel. Från ▶

Artikelförfattaren, kaptenen Sven Sjöström under rast på en Willysjeep.

DELTA
 I KAMRATFÖRENINGENS
 TRÄFFAR

DEN KLOKE BILISTEN -
 KÖR TILL DÄCKSPECIALISTEN

Ringcentralen

Grönängsplan

Telefon 0451-142 20

början var den, liksom Ottomotorn, byggd för stationär drift, och det kom att dröja till år 1921 innan den första dieselmotorn för bilar var färdig.

Till Sverige kom den första bilen år 1891, importerad från Frankrike, och den första svenskbyggda bilen konstruerades åren 1897-1898 av ingenjör Gustaf Eriksson vid Vagnfabriks AB i Södertälje, sedermera sammanslaget med Scania i Malmö till Scania-Vabis.

Den första bilen till svenska försvaret levererades till Jämtlands fältjägarregemente i Östersund i februari 1911. Det var en kedjdriven lastbil från Tidaholms bruk med massiva gummiringar. Den hade emellertid dålig framkomlighet i snö och var dessutom dyr i drift, så regementschefen tröttnade på bilen och bad till slut armeförvaltningen att bli befriad från den. Norra Skåningarna i Kristianstad fick överta bilen år 1920, där den användes ett år innan den skrotades.

Vid första världskrigets utbrott år 1914 hade de utländska arméerna tillgång till bilar för transport av förnödenheter bland annat hade franska armén cirka 80 tretons lastbilar. Svenska armén hade ännu inte motoriserats på grund av bristande ekonomiska resurser. Man insåg emellertid att det behövdes lastbilar inom armén vid eventuell ofred och därför infördes år 1915 ett premieringsystem för dem som anskaffade "för krigsbruk lämpliga automobiler", som under en femårsperiod av ägaren skulle hållas i fältdugligt skick. Bilarna med förare skulle ock-

Fargo sjuktransportbil i full aktion i terrängen.

Scania Vabis under terrängkörning.

så stå till Kronans förfogande kortare perioder under fredsövningar mot en mindre ersättning. Premieringsystemet upphörde dock snart och kom inte till användning efter år 1917. De pengar som anslagits för premiering, fick i stället användas för inköp av bilar. Anskaffningen gick emellertid långsamt. Inom första arméfördelningen fanns vid slutet av år 1921 fem personbilar, sju

lastbilar och tio motorecyklar, varav tre med sidovagn. Anledningen till den långsamma anskaffningen var framför allt kostnaden. Tränginspektörens kostnadsberäkning för utrustning av ett motoriserat trängkompani upptog 12 000 kronor för en tvåtons lastbil.

I anslutning till anskaffning av motorfordon måste också utbildning av personal ske. Vid trängtrupper-

na ordnades en kurs första gången år 1916, då två officerare och en underofficer under sex veckor utbildades vid en motorverkstad i Stockholm. Dessa användes samma år som lärare vid en månadslång instruktörskurs för tolv underbefäl vid T 1 i Örebro. Ytterligare personal utbildades året därpå.

Genom 1925 års försvarsordning togs det första egentliga steget mot

INGVAR NILSSONS SERVICESTATION AB
SHELL – GRÖNÄNGSPLAN HÄSSEHOLM
 Telefon 0451-100 83, 848 83 Faxnummer 0451-899 03

- MINILIVS STORKIOSK med lågpris på Cigarrettlimpör – Kaffe – Chokladkartonger m m. Fotostatkopiering – Penninglotter – Tips och Lottoinlämning – Uthyrning av Videokassetter och Videoboxar.
- TILLBEHÖR och Reservdelar.
- MASKINTVÄTT • SJÄLVSERVICEHALL • TELEFONHYTT.
- UTHYRNING AV: Bussar, Bilar, Släpvagnar, Takboxar, Mobiltelefoner och SKYLIFT.
- Öppet alla dagar till kl 21.00

BANKKORTEN kan Du använda hos oss.

VÄLKOMNA TILL EN FULLRESURS-STATION!

MÅLET

Gatuköket i Hässleholm

Kristianstadsvägen

Öppet: 11.00–23.00 alla dagar

Välkomna!

MÅLET TILLHÖR
KBS GRUPPEN

Innestället för uteätare 0451-124 30

arméns motorisering. Det föreskrevs då att det skulle finnas ett bilkompani vid varje trängkår. Kostnaden beräknades till 300 000 kronor per trängkår och för den summan skulle under tre år anskaffas sexton lastbilar, två personbilar, två motorcyklar, vinterbonat garage för sex bilar, förrådskjul för femton bilar samt en bilreparationsverkstad. Detta var också i stort sett den motorfordonspark som fanns vid T 4 tills nästa steg i motoriseringen togs i och med 1936 års försvarsordning.

I mars 1936 ockuperade Hitler Rhenlandet och det började hetta till ute i Europa. Här hemma ansåg man tydligen att det var dags att förstärka försvaret. En av följderna blev en ökning av motoriseringen inom försvaret. T 4 fick till exempel ett antal nya Scania-lastbilar. De gamla "Tidaholmarna" var uttrangerade utom enstaka exemplar. Av personbilar fanns en Volvodroska, kärkefens stabsbil, allmänt kallad Sjuglasvagnen, och en liten Opel Olympia, av soldatumorn döpt till Älgstudsaren. Ganska snart utökades personbilsparcken med två framhjuldrivna Adler, som emellertid hade dålig framkomlighet vid halka eftersom tyngden över drivhjulen var för låg. Några gamla motorcyklar av fabrikat Huskvarna och Harley Davidson, någon med sidovagn, fanns också. Det fanns ytterligare några motorfordon, med det var ingen särskilt imponerande fordonspark som T 4 hade även om nyanskaffningen fortsatte fram till an-

Volvo i terrängen vid Hovdala.

dra världskrigets utbrott år 1939. Det var först då under och efter kriget som en omfattande motorisering av försvaret genomfördes. Vid krigsutbrottet inkallades personal till förstärkt försvarsberedskap och samtidigt förbjöds i princip all privatbilsism. Kronan behövde bilar och inte minst drivmedel. Men nöden är som bekant uppfinnningarnas moder

och det var nu man började tillverka gengasaggregat av de mest skilda slag vid massor av verkstäder och smedjor. Ved som drivmedel hade vi ju gott om i landet och anläggningar för framställning av träkol växte upp lite varstans. Också till T 4 kom gengasbilar, till en början mest för utbildning av befäl men ganska snart kördes det allmänt på

gengas. En inte alltför ovanlig syn var gengasförare med svedda ögonbryn och hår innan man lärt sig att bränna av gasen i behållaren innan man fyllde på kol eller ved.

Efter Tysklands ockupation av Danmark och Norge den 9. april 1940 genomfördes i Sverige allmän mobilisering (hemlig) den 11. april. I samband därmed mönstrade ett stort antal civila motorfordon in, vilka sedan i stor utsträckning köptes av Kronan. Motorfordonsparcken vid T 4 blev på så sätt under de här åren mycket blandad.

Lagren av flytande bränsle var begränsade och genom avspärrningen var det svårt att få in påfyllning. Alla motorfordon kunde inte köras på gengas, motoreffekten var betydligt sämre än vid bensin- eller dieseldrift och dessutom inkräktade gengasaggregatet på lastutrymmet liksom det skrymmande reservbränslet som måste medföras. Det var också ganska omfattande att ändra till gengasdrift på dieselfordon, vilket bland annat måste förses med elektriskt tändsystem eftersom gengasen inte kunde antändas genom kompressionsvärmens. Inte förrän i slutet av 1950-talet hade man fått fram ett annat system för gengas på dieselfordon.

För att dryga ut den importerade bensinen blandade man den med motorsprit, etylalkohol eller metylalkohol, som kunde framställas inom landet. På det sättet fick man fram några olika drivmedelssorter med varierande innehåll av motorsprit. Lättbentyl innehöll till exempel 75 % bensin och 25 % motorsprit, bentyl 25 % bensin och 75 % motorsprit medan motyl 85 bara innehöll 85 % motorsprit.

Det var emellertid inte bara motorbränsle och smörjoljor som innebar problem för biltrafiken, även gummi var en bristvara. Industrin tog fram en ersättningsprodukt av syntetgummi och vi fick kristidsdäck. Vid T 4 prövade man också på att ersätta gummiringarna med träringar, en ersättning som inte slog särskilt väl ut. Man måste hålla lägre hastighet, slitaet blev stort

En kolonn Klöckner Deutz i Skåne.

ETT GOTT RÅD OM NI GÅR I BILTANKAR

Titta in till

FRIBROCKS

MOTOR AB

Eslöv 0413 - 139 60

AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE FÖR

Nisses
FÖR
STORA & SMÅ

NISSE - STORTORGET
HÄSSLEHOLM
TELEFON 0451-143 25

...BUTIKER
i BUTIKEN

LESAKER
GLAS & PORSLIN
HEM & HUSHÅLL
VÄSKOR
KOSMETIK
BARNVAGNAR

Candy Corner

och dessutom förde träringarna ett förfärligt oväsen.

Det var också under och strax efter krigsåren som T 4 började få terränggående bilar. Många minns säkert Willyjeepen, som enligt reklamen kunde allt utom att bädda sängar.

T 4 hade också fått Fargo terränggående sjuktransportbilar med frontmonterad vinsch.

Regementet hade också begåvats med överskottsmateriel från kriget i form av Dodge lastbilar. Från Volvo hade man anskaffat terrängbilar till exempel en radiopersonterrängbil (ett långt ord, bättre med den militära benämningen raptg) med en 75 hk sidventilmotor och osynkroniserad växellåda. Efter krigsslutet gick utvecklingen snabbt och regementet fick tillgång till åtskilliga nya terrängbilar av fabrikat Volvo och Scania Vabis.

Vid mitten av 1950-talet inköptes också till T 4 ett antal terränggående tyska Klöckner Deutz som bland annat prövades under en befälsskolas vinterutbildning i Sollefteå. De visade sig emellertid inte särskilt lämpliga som vinterbilar.

Vid slutet av 1950-talet återgick man till att utbilda och köra gengas vid T 4, visserligen ganska sporadiskt. Statens maskinprovningar vid Ultuna hade utvecklat ett system med gengasdrift på dieseldrivna traktorer. Inom armén fann man att systemet kunde vara användbart på dieseldrivna lastbilar. Scania-Vabis tog tillsammans med Arméns motorskola i Strängnäs fram ett antal sådana lastbilar för blandgasdrift. Systemet innebar att man inte behövde bygga in elektriskt tändsystem på dieselmotorn, utan man kunde använda kompressionständning i vanlig ordning. Gengas sögs in i cylindrarna via blandaren och en liten mängd brännolja sprutades in vid kompressionstaktens slut. Brännoljan antändes av kompressionsvärmens och antände i sin tur gengasen. Mängden brännolja som sprutades in (cirka 0,4 liter/mil) begränsades genom att insprutningspumpen spärrades. Systemet fungerade bra och på vintern 1959 fick några befäl bland annat från T 4 en veckas utbildning vid Arméns motorskola i Strängnäs.

Vid T 4 utbildades sedan ett antal befäl och befälsskolor på dessa blandgasfordon, en utbildning som upphörde helt efter ett par år.

Motoriseringen av T 4 var fullt genomförd år 1950 då den sista hästen lämnade regementet och samtliga

Sven Sjöström i färd med att byta kolbudd på en blandgasbil.

kompanier var utrustade med motorfordon.

Om motortjänsten i övrigt vid T 4 kan nämnas att regementet hade egen körskola för körkortsutbildning av befälselever. Frivillig fritidsundervisning för erhållande av trafikkort och busskort förekom också. Vidare kan nämnas att T 4 under några veckor år 1962 fick hjälpa dåvarande I 6 i Kristianstad med motorinstruktörer inför regementets ombildning till pansarregemente. T 4 hade också betydande uppgifter i samband med övergång till högertrafik år 1967.

Avslutningsvis kan också konstateras att motorutbildningen vid T 4 från ett tidigare mest ha handlat om teorikunskap och körning efterhand alltmer inriktades på fordonens handhavande och vård under fältmässiga förhållanden. Motorutbildningen leddes från år 1962 av en central befälsgrupp i motortjänst direkt underställd utbildningsofficieren.

Denna återblick på motorismens utveckling vid T 4 ger väl en bild av hur långsamt det gick till en början och hur snabbt det sedan har fortsatt.

Utbildning av ISB-tropp vid T 4

(Kapten Rolf Evertsson)

T 4 utbildar för första gången på länge ISB-tropp.

ISB-troppen är ett brigadförband och där initialerna står för verksamheterna Indikering, Sanering och Brand. Troppen har som huvuduppgift att verka när fienden använt Atomstridsmedel eller Cstridsmedel, dessutom skall den kunna biträda vid hygienvård och materialvård.

Förbandet består av 16 man och är ett kaderförband, som kräver arbetstrupp för att fungera. Det behövs 42 man ur skyttebataljon/pansarbataljon eller andra enheter för

att sanering skall fungera efter ett anfall med Cstridsmedel.

Det är viktigt att ISB-troppen får verka ihop med olika brigadenheter under tillämpningsövningar och då få utbilda arbetstrupp och genomföra saneringsmoment. Dessa arbetsmanskap skall sedan örönmärkas i krigsorganisationen.

Här följer en presentation av vad ISB-troppen kan göra:

- December – januari
 Vid förbandsövning
- Hygiendus/Avlusning
 - Fordonstvätt (avspolning, avfettning, motortvätt).

Februari – maj
 Vid förbandsövning (utöver ovanstående)

- Utbildning av arbetstrupp för sanering
- Fordons och materialsanering efter A/C anfall
- Utbildning av kompani i skyddsåtgärder vid A/C – anfall

ISB-troppen kan biträda vid

- Förberedd indikering och utförande av indikering vid C-anfall
- Brandförebyggande åtgärder.

Påtågning av skyddsdräkt kräver en viss teknik.

"Gummimarschen" arbetsprov i fyra timmar under hård kroppsträngning för att "platsa" vid ISB-förband.

Stridsgasattack gav små skador på svenskt underhållsförband

(Fiktiv artikel)

Tidigt på fredagsmorgonen attackerades ett av våra kompanier i underhållsbataljonen i Hallandsbrigaden av en flygattack. Enligt ögonvittnen detonerade ett flertal granater cirka 200 meter upp i luften med dova knallar och det bildades ett litet moln vid varje detonation, samtidigt som vätskedroppar sågs falla mot marken.

Vid förbandet hade man redan i tisdags fått order av skyddsingenjören i brigadstaben, att C-beredskap skulle gälla. Det hade blivit stora skälvan vid kompaniet i några timmar, då alla från kompanichefen och neråt kom ihåg väldigt lite sedan grundutbildningen. Dessutom hade skyddstjänsten inte varit speciellt prioriterad på den tiden. Då det kom en motorecykel-ordonnans med en åtgärdslista från skyddsteknikern i bataljonsstaben, kändes det befriande. Kompanichefen hade samlat kvartermästare och plutonchefer för att dra upp riktlinjerna.

Den första punkten på listan var: Kontrollera att alla har fått rätt skyddsutrustning, tillpassa maskerna och se till att alla vid kompaniet

kan få på sig dom på högst tio sekunder.

Några andra viktiga punkter var: Öva att komma in i det nya C-vätskeskyddet snabbt som man skall göra vid ett direktanfall. Bär alltid med skyddet och de nya skyddshandskarna skall vara påtagna när ni är utomhus.

I övrigt gäller det som står i instruktionerna i böckerna i er boklåda i staben.

Sen gavs det tips om C-varnare, indikeringspatrull, fullständig sanering, varning till andra kompanier, överlämning av last/livsmedel med plast med mera.

Till sist utlovades en utbildningskontroll/samverkan med brigadens ISB-förband.

Det hade blivit en väldig fart på alla i förbandet. Första övningen att få på sig masken på tio sekunder hade kompanichefen själv lett med hela kompaniet. Det hade visat sig att de som behövde den mesta träningen, hade varit kompanichefen själv och plutoncheferna.

Efter träning och förberedelser kom både en ISB-grupp och skydds-

teknikern till förbandet, för att kontrollera åtgärderna. Men man hade också en givande teknisk diskussion om varning av varandra och ISBs möjligheter att sanera bilar, tält, uniformer mm.

Vad hände då vid kompaniet under och efter anfall? Kvartermästare Henning berättar: Kompanistaben följde som vanligt luförverk-samheten och signalerade flyglarm i god tid innan planet dök upp. Vi hade hittat ett par tre övergivna hus med bra källare, där kompaniets soldater utom poster och varnare tog skydd. Vi tog också med automatik på oss skyddsmasken vid flyglarm. Sen smäll det utav bara den och vi kände oss mycket små när marken vibrerade och husen skakade i alla fogar. Sedan blev det alldeles tyst och under några minuter samlade vi ihop oss själva. Det kändes både glädjande och skrämmande när C-varnare Johansson slog C-larm ifrån sin grop utanför skydden.

Indikeringspatrullen tog på sig sina C-vätskeskydd och gick ut för att hjälpa Johansson med indikeringen. Han hade tagit skydd i värnet och

dragit den lätta luckan över sig vid anfall. När han hade tittat upp, hade han sett gröna prickar på de utlagda indikeringspapperna och det var då han hade slagit C-larm. Indikerarna visste att grönt omslag var lika med den sega, livsfarliga och kvarliggande VX-gasen. Mycket riktigt fick man utslag både på bilar och tält med markindikeringsgrejerna och i luften med nervgasbricken. Efter en rapport till kompanichefen, som genast rapporterade vidare till bataljonsstaben på radio, påbörjade indikeringspatrullen sitt jobb. Dels att indikera om det var beläggingsfritt vid vår plats för fullständig sanering i ett annat hus en bit bort och dels med jobbet att försöka fastställa hur stort område som var belagt.

Alla övriga i kompaniet klädde på sig C-vätskeskydden och kompanichefen gav order om att nervgasprofylaxen skulle ätas. All lös gemensam utrustning som tält verktyg med mera skulle lastas på en lastbil. Så fort det var klart skulle alla gå till platsen för fullständig sanering och snarast gå igenom den. Fordonsförarna skulle se till att bilarna kunde rulla ifrån det belagda området och innan de skulle gå in i hytterna skulle de ta sig ur C-vätskeskyddet och personsanera skorna, trappsteg, dörrhandtag och golvet i lastbilen. Därefter skulle de vara beredda att köra till ISB-s grupperingsplats för att få hjälp med sanering av bilarna och den gemensamma materielen.

Vi hade tur, deras saneringsplats fanns kvar och var inte belagd. Reservkläderna hade samlats in vid C-beredskapen och fungerade fint att ta på sig efter saneringen. Vapen hade sanerats av förövade killar och indikeringspatrullen hade satt ut gula gasskyltar som markerade det belagda området, så att ingen av misstag skulle få den livsfarliga vätskan på sig.

Några timmar efter anfall var bataljonens räddnings- och röjningsstyrka på plats och hjälpte till med det sista att få bort kompaniets personal och materiel från platsen. ISB sanerade bilarna, uniformerna och övrig materiel.

Sjukvårdsenheter ur bataljonen vårdade ett tio-tal som uppvisade lätta symtom på nervgasförgiftning, troligtvis på grund av inläckning, för att de var orakade den dagen. De kunde dock lämna förbandsplatsen dagen efter när de fått ytterligare några autoinjektorer. Vaktposten

Indikeringskontroll.

Nilsson gick tyvärr inte att rädda då han inte förstätt att ta på sig skyddsmasken vid flyganfallet. Två dygn efter det hemska anfall var kompaniet återställt och fullt stridsberett och slutar Henning, när vi nu klarat detta då är resten ingen match: "Kom igen bara!"

Ordförklaringar:

C-beredskap: Innebär en höjning av förmågan att klara en attack med C-stridsmedel.

C-vätskeskydd:

Ett skydd av genomskinlig plast som tilldelas varje soldat, det ser ut som en heltäckande plastpåse med fot-skydd. Detta ger ett gott skydd mot den giftiga C-vätskan.

Skyddshandskar:

Tilldelas varje soldat, skall bäras vid C-beredskap som skydd.

C-varnare:

En post i vindriktningen med bland annat utlagda papper som ger en färgförändring om de träffas av C-stridsmedel i vätskeform.

Indikeringspatrull:

Två man med utrustning att konstatera C-stridsmedel i luften eller på marken.

Fullständig sanering:

Ett stationssystem där man stegvis tar av sig sin utrustning/kläder. Man tar dessutom på sig ett C-stridsmedelförfärdande pulver, duschar och byter kläder.

ISB:

Brigadens enda förband med uppgift att rengöra och sanera bilar, tält, uniformer mm, som behövs för den fortsatta verksamheten.

Skyddstekniker:

Verkar i bataljonsstab med underlag till bataljonsenheten i skyddsfrågor och mot förbanden med råd och kontroller.

Luför:

Luftförsvarsorientering ger flera minuters förvarning vid flyganfall.

Nervgasprofylax:

Tabletter som intas, helst före attack ger ökad motståndskraft mot nervgas.

Autoinjektor:

Spruta som varje soldat har och skall ge sig själv om han känner symtom på förgiftning.

Personsaneringsmedel:

Ett klorkalkpulver som oskadliggör C-stridsmedel. Varje soldat bär med sig flera burkar.

Det är på

HERR
Gege

Frykholmstr. 5
Telefon 0451-821 00

man ekiperar sig!

Fordonsparken i garnisonen

(Major Bertil Nilsson)

Chefen för armén införde lokal fordonsanskaffning i mitten av 1980-talet. Detta innebär att vi själva skall planera och avsätta medel för omsättning av standardfordonen. Vilket också innebär att det skall rymmas inom de ekonomiska ramar som tilldelas garnisonen. En fördel med den lokala anskaffningen är att fordonsanskaffning därmed kan prioriteras rätt i förhållande till övriga produktionsresurser.

Tekniska avdelningen, som ansvarar för såväl fordonsunderhåll som fordonsomsättning, har de senaste åren för underhållstjänstutbildningen anskaffat ändamålsenliga fordon. Detta såväl lastbilar som släp.

Behovet av standardfordon för utbildningen är idag större än tillgången. Samtidigt finns ett överskott av äldre terrängbilar (valpen). Sedan några år använder vi därför terrängbilar som substitut för personbilar. På detta sätt tillgodogör vi oss det kapital som finns i terrängbilarna och får samtidigt pengar till utbildning av krigsförband.

Den hårdnande konkurrensen inom kollektivtrafiken medförde att vi under hösten till ett förmåligt pris kunde köpa fem stycken begagnade bussar av Statens Järnvägar. Planerat är ytterligare köp av en- två bussar. Högst på önskelistan det närmaste året står att anskaffa nya personbilar med släp samt ett antal

VW-bussar. Strukturen på den framtida fordonsparken kan komma att förändras radikalt. Försök har nämligen gjorts vid bataljonen under förra året med containerfordon. Under våren/sommaren 1991 görs containerförsök inom materielenheten. Nästa utbildningsår är planerat att försöken med containerfordon skall fortsätta vid bataljonen. Faller dessa försök väl ut kan kanske många lastbilar ersättas av ett fåtal containerfordon, vilket isåfall skulle innebära lägre investeringsbehov såväl som lägre underhållskostnader på sikt.

Två av de fem bussar som har inköpts.

En av de nyköpta lastbilarna vid grundutbildningsbataljonen.

* * *

DU SOM ÄR T4-PENSIONÄR!

Varför inte besöka Ditt gamla regemente i dess nya område, och förslagsvis äta torsdagsmiddag (ärtor och pannkaka).

Ring Gerd i mäss Trängaren, telefon 0451-874 59, och anmäl Dig (senast före klockan 10.00 aktuell dag).

Välkommen!

HÄNT VID T4

(Kapten Gunnar Segerholm)

Oktober

Under denna månad ökade antalet värnpliktiga vid regementet då icke befalsuttagna ryckte in och grundutbildningsbataljonen var fulltalig. Torsdagen den 4 oktober skedde den sedvanliga begivenheten, som var befälens natorientering. Garnisonens närområde lystes upp av hundratals ficklampor och enligt idrottschefen kom alla till sist i mål.

Organisationsarbetet med org-92 startade under oktober. Den analys som här genomfördes lade grunden till det fortsatta arbetet med en ny organisation där T 4 ingår som en del i P 2. Andra måndagen i oktober är en viktig tidpunkt för en stor del av rikets manliga befolkning (och några kvinnor) Aljakten börjar. Även T 4 "drabbas" av nämnda jakt då en del befäl ger sig ut i skog och mark för att delta i det viltvårdande arbetet.

Majoren Lennart Arvell tröttnade på att se på en fin dator utan att kunna nyttja densamma. Lennart tog initiativet till att en datorutbildning startade vid regementet. Detta blev en nyttig försökskurs och de som var tilldelade eller hade tillgång till datorer och terminaler började nyttja nämnda verktyg flitigt.

November

November var planerings och budgetarbets månad. Slutlig och preliminär budget finslipades. Det som gjorde det extra svårt denna gång var att vi fick en ny planeringsteknik med nya blanketter m.m.

Samtidigt med budgetarbetet fortsatte org-92. Det blir lätt att glömma den vardagliga utbildningsverksamheten i dessa planeringstider. Den 1. november genomförde T 4 soldaterinran under högtidliga och stämmingsfulla former. Länsmusiken i Blekinge spelade, vörd-

kasar och facklor lyste upp novembermörkret och alla var nöjda med en fin och högtidlig soldaterinran. Under november inträffar även Hubertusmiddagen, som genomfördes på ett sedvanligt och högtidligt sätt.

Militärbefälhavarens inspektion den 23 november genomfördes under ledning av fördelningschefen, översten 1. gr Håkan Waernulf. Under denna korta inspektion fick T 4 beröm för ett bra arbete.

28. - 30. november gästades regementet av danska trängare (tre befäl och sex vpl). Besöket blev mycket uppskattat och värdskapet delades mellan kaptenen K Åberg, grundutbildningsbataljonen och stabsavdelningen. Programmet omfattade tävlingar, besök vid GU-bataljonen som låg i fält, besök vid vårt regementsmuseum och sist men inte minst studiebesök vid Bergendahls stora grossistlager. Besöket vid Bergendahls uppskattades mycket av våra danska vänner.

Befäl och värnpliktiga från det Själlandske Trænregiment vid sitt besök i Hässelholm 1990-11-28 - 11-30.

Översten 1. gr Håkan Waernulf (till vänster) inspekterade på uppdrag av militärbefälhavaren T 4 1990-11-23. På bilden ser han några av milosyds blivande plutonssjukvårdare i aktion. (Foto: Mats Wivel).

29. - 30. november genomförde tränginspektören, översten 1. gr Claës Tamm inspektion av T 4. Det samlade intrycket från denna inspektion var "Det bästa jag har sett". Vårt duktiga befäl och mycket bra värnpliktiga genomförde fältvanevecka och kompaniövning 1. sammanslaget när tränginspektören besökte dem. Soldaterna kommer från västkusten och är mycket duktiga.

Det ekonomiska läget har länge varit ansträngt men under denna månad blev det även krisartat. Denna kris innebar att i princip all repetitionsutbildningsverksamhet ställdes in och det infördes inköpsstopp.

December

December är julens månad och ar-

betet präglades av detta. Övningsuppehållet blev extra tidigt i år tack vare inarbetad tid. Julen startade för huvuddelen av GU-bataljonen 14. december. Sedvanligt julfirande skedde med julvesper, julkaffe och kransnedläggelse på T 4 gravplats.

Månadens största och viktigaste händelse var att cheferna för P 2 och T 4 gemensamt undertecknade det dokument som är ett förslag på hur omstruktureringen vid P 2 och T 4 skall bli i org-92. Cheferna föredrog detta för militärbefälhavaren den 17. december. I stort går förslaget ut på att T 4 kommer att bestå av en underhållsledning och en grundutbildningsbataljon (namnfrågan är i skrivande stund ej klar) samt KFörband. T 4 kommer att ingå som en del i P 2.

Januari

Budget, budget och åter budget samt besparing och besparing. Dessa ord präglade slutvarven av budgetarbetet. Den ekonomiska krisen präglade försvarets verksamhet. Vid årsskiftet upptäckte alla som skulle ut på tjänsteresa att traktamentet var halverat. Avtalen var ej klara och det utbetalades endast den icke skattebelagda delen 150 kronor per dag. Vissa fick två kronor över till middag när frukost och lunch var betalda.

Vid personalinformationen i januari hade kaptenerna Sune Persson och Björn Claesson, chef resp stf chef kameralavdelningen, genomgång av bland annat konsekvenserna med anledning av nya skatte-regler. Genomgången var mycket

Kransnedläggning på T 4 gravplats skedde sedanligt före juluppehållet.

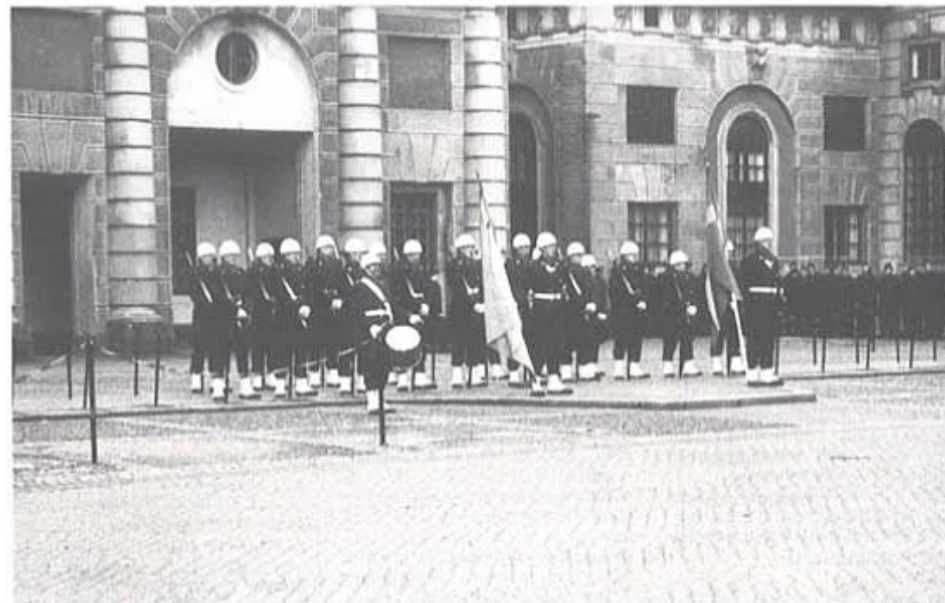
HÄSSLEHOLMS NYA SOLDATHEM

Ditt Andra Hem

Servering och kioskvaror,
samlings- och sammanträdeslokaler,
Andakt – Studier – Musik – Biljard
m m.

Kom, Trivs
och känn Dig hemma

Telefon 0451-109 01

T 4 högvakt uppställd på borggården vid Stockholms Slott.

uppskattad och viss munterhet blev det när man kanske skall kalla VB-tjänsten för personalfest och på så sätt slippa skatta för fri mat.

Månaden i övrigt präglades av det allvarliga som hände i vår omvärld både i Baltikum och Mellersta östern.

Under några veckor var T 4 ett hett byte för massmedia då det beslutades att Sverige skulle sända ett fältsjukhus till Saudiarabien. T 4 blev uppmärksammat både i TV, radio och pressen, då vi kunde vara en tänkbar plats för utbildning av nämnda fältsjukhus. Nu blev det inte så men vi fick hjälpa till med lä-

rare och materiel. Utbildningen av nämnda sjukhus har sedan skett vid FN-skolan vid Ing 1 i Södertälje.

I slutet av månaden gick T 4 högvakt både vid Stockholms slott och Drottningholms slott. T 4 och P 2 delade på tio dygns vakt och gick varannan dag. Det var 42. kompaniet (stabskompaniet) från T 4 som på ett mycket förtjänstfullt sätt genomförde vakten.

Februari

Budgetarbetet och T 4 omorganisationsarbete fortsatte i oförminskad styrka och intensitet. Kamratföreningen hade styrelsemöte 6. februa-

ri. På dagordningen stod bland annat årsmötet, T 4 omorganisation, T 4 100 år 1994.

GU-bataljonen fortsatte utbildningsarbetet med soldaterna och uppfattningen är entydlig att dessa västkustpojkar är överlag mycket bra.

Finalen på budgetarbetet hade vi hoppats skulle ske under MBS budgetdialög den 25. och 26. februari. Men det var bara vad vi trodde. Det skall minskas än mer, försvarets ekonomi har nog inte varit så dålig på länge.

BLI MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING

Stadgar för trängklubben

antagna vid årsmötet 1990

§ 1. Syfte och verksamhet

Trängklubben är en frivillig försvarsorganisation med syfte att sprida och fördjupa kunskaperna om underhållstjänsten samt befördra intresset för denna tjänst.

Klubben verkar för detta syfte genom att anordna föredrag och diskussioner, förevisningar och studiebesök samt genom att utge skriftlig information. Verksamheten omfattar hela landet och bedrivs i nära samverkan med trängtruppernas ledning, skolor och förband.

Med sin verksamhet vill trängklubben stärka försvaret samt kamratskapet och samhörighetskänslan inom trängtrupperna.

§ 2. Medlemskap

Medlemskap i trängklubben står öppet för officerare och före detta officerare samt för andra personer som vill förverkliga klubbens syfte.

§ 3. Hedersledamöter

Person som visat trängklubbens verksamhet synnerligt intresse kan på styrelsens förslag av årsmötet väljas till hedersledamot i klubben.

§ 4. Styrelse

Trängklubbens styrelse består av sju ledamöter.

Tränginspektören är självskriven ordförande i trängklubben och dess styrelse. Övriga ledamöter väljs av årsmötet.

Styrelsen utser inom sig vice ordförande, sekreterare, skattmästare och klubbmästare.

Styrelsen leder trängklubbens verksamhet och företräder klubben. Ledamot av styrelsen kan av styrelsen utses att teckna klubbens firma.

Styrelsen sammanträder då ordföranden så finner lämpligt samt på begäran av minst tre andra styrelseledamöter. För beslutförhet fordras att minst tre ledamöter, och bland dem ordföranden eller vice ordföranden, är närvarande.

§ 5. Klubbsammanträden

Trängklubben sammanträder årligen företrädesvis i mars och november. Ett av dessa sammanträden bör förläggas till Stockholm. Sammanträdet i mars är årsmöte. Härutöver kan hållas extra sammanträden.

Kallelse till sammanträde skall utfärdas av styrelsen senast två veckor i förväg. Till extra möte för behandling av frågor om klubbens upplösning och om ändring av bestämmelserna härom i § 10 skall dock kallelse utfärdas senast en månad i förväg. Kallelse skall tillställas varje medlem per post. I kallelse skall anges de ärenden som skall förekomma vid sammanträdet.

Om en medlem vill ha ett ärende behandlat vid klubbsammanträde, skall han meddela styrelsen detta senast den 1 mars respektive den 1 november. Vid extra sammanträde får endast upptas ärende som angetts i kallelsen till sammanträdet.

Val och andra frågor avgörs genom öppen omröstning, såvida ej beslut fattas om slutna omröstning. Som beslut gäller den mening som erhåller flest röster. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst utom vid val, som avgörs genom lottning.

För beslut om ändring av § 10 i dessa stadgar samt om klubbens upplösning fordras två tredjedelars majoritet.

§ 6. Årsmöte

Vid årsmöte skall följande ärenden förekomma:

1. Anteckning av närvarande medlemmar.
2. Val av två justeringsmän.
3. Fråga om mötet utlysts i behörig ordning.
4. Styrelsens förvaltningsberättelse med resultaträkning och balansräkning.
5. Revisorernas berättelse.
6. Frågor om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen samt om ansvarsfrihet för styrelsen.

7. Beslut i anledning av vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
8. Fråga om fastställande av inkomst- och utgiftsstat samt årsavgift.
9. Val för ett år av sex styrelseledamöter.
10. Val för ett år av två revisorer och två suppleanter för dem.
11. Av styrelsen väckta förslag.
12. Av enskilda medlemmar väckta förslag.

§ 7. Årsavgift

Medlem erlägger årsavgift från och med det kalenderår då han inträder i trängklubben. Underlåtenhet att erlägga årsavgift före utgången av löpande kalenderår medför uteslutning.

Hedersledmot är befriad från årsavgift.

§ 8. Räkenskaper och revision

Trängklubbens räkenskaper avslutas per kalenderår.

Av styrelsen upprättad förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning samt styrelsens protokoll skall tillställas revisorerna senast den 15 februari. Revisionsberättelsen skall tillställas styrelsen senast den 1 mars.

§ 9. Stadgändring

Beslut om ändring av dessa stadgar kan endast fattas på årsmöte. För ändring av § 10 fordras samstämmiga beslut därom vid årsmöte och vid ett inom två månader därefter hållet extra sammanträde.

§ 10. Trängklubbens upplösning

För upplösning av trängklubben fordras samstämmiga beslut därom vid årsmöte och vid ett inom två månader därefter hållet extra sammanträde.

Vid det extra sammanträdet skall beslutas om disposition av klubbens tillgångar.

Expert
i Hässleholm AB

Frykholmogatan 6, HÄSSLEHOLM
Telefon 0451-804 00

Expert Österås Köpcentrum

Hövdingegatan 31
Telefon 0451-815 15
(Söndagsöppet)

Klingströms Plåt i Hässleholm AB

REKOMMENDERAS

Innehavare:
ROLF SVENSSON och LARS GUSTAFSSON

Idrottsvägen 6 • Hässleholm • Telefon 0451-103 25

GLASÖGON KONTAKTLINSER

Rolf Hedlund

Leg. optiker

Nytorget, Hässleholm
Telefon 0451-157 77

*Smakfulla binderier
och arrangemang*

Iris Blommor AB
ANN-MARGRETH och ROLF SWÄRDH

interflora Nytorget TELEFON 0451-102 17

Vi bjuder på
tid och pengar!

Sparbanksgiro!

Det enkla sättet att betala dina räkningar hemifrån. Gratis!
Du slipper både köer och inbetalningsavgifter!

 Sparbanken Skåne

Frykholmogatan 4
och
Ljungdala Center